

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

GREENWICH

Een toneelspel in vier bedrijven

door

Walter van den Broeck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2015
Nr.1349

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *GREENWICH* op te voeren moet de naam van auteur *WALTER VAN DEN BROECK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1989 Toneelfonds J. Janssens/Walter van den Broeck
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

Robert Verachtert	
Elsa Vervecken	zijn vrouw
Andrea Verachtert	hun oudste dochter
Miriam Verachtert	hun jongste dochter
Saturnino	

DEKOR

Leefkamer-atelier van de familie Verachtert.

Links vooraan : werktafel met lampje plus horlogemakersgereedschap.

Midden : tafel met een viertal zwarte stoelen.

Fond links : deur naar de gang.

Fond midden : bergkast waarboven een balk met vier hangklokken : een antieke, een moderne, een goedkoop-praktische en een onpersoonlijke zonder wijzers.

Rechts : een schoolbord met een pseudo-technische schets

Rechts midden : een ouderwetse, tot ziekbed omgevormde ligstoel.

Rechts vooraan : een witte stoel van hetzelfde model als de overige vier.

Het hele decor ademt een soort "emigranten-voorlopiegheid" uit.

EERSTE BEDRIJF

Elza zit in haar rolstoel aan de verlichte werktafel. Ze heeft een loep voor haar rechteroog en buigt zich over een horloge. Aan tafel zitten Miriam en Andrea. Andrea heeft een keukenhanddoek om haar hals geknoopt. Ze kijkt wat bang-afwezig voor zich uit. Miriam tracht haar met een lepel soep te doen eten.

MIRIAM : (De lepel voor Andrea's mond.)

En eentje voor nonkel Richard...

(Andrea klemt de lippen op elkaar, schudt driftig het hoofd.)

MIRIAM : (Luider)

Eentje voor nonkel Richard, Andrea ! Spoed u wat, ik moet naar de keuken !

(Zelfde reactie van Andrea.)

ELZA : (Zonder van haar werk op te kijken)

Kloppen Miriam, kloppen !

MIRIAM : (Zucht. Klopt met kneukels op het tafelblad)

"Toktok, wie is daar ? 't Is nonkel Richard". Eentje voor nonkel Richard, Andrea !!

(Andrea spert haar mond ver open, slurpt de lepel leeg. Er loopt vocht over haar kin.)

MIRIAM : (Veegt de kin schoon met de handdoek.)

En nu nog eentje voor euh...allee, wie hebben we nog niet gehad... euh...voor meneer Hermans, Andrea ! (klopt) Toktok ! Wie is daar, 't is meneer Hermans. Eentje voor meneer Hermans, Andrea.

(Andrea spert de mond ver open, slurpt de lepel leeg, terwijl Miriam haar kin weer schoonwrijft en zich met bord, handdoek en lepel naar de keuken spoedt.)

ELZA : (Haar naroevend) Roep vader, Miriam !

MIRIAM : (Off) Va ! Va ! Va ! (Er komt geen antwoord)

ELZA : (Keert zich bruusk om in haar stoel. Keihard) **Ver-ach-tert !!!**

(Geluid : het gebrekkig doorspoelen van een W.C. Even later verschijnt Robert. Hij kijkt erg somber, houdt lusteloos een krant in de hand terwijl hij met de andere zijn bretels schikt. Kijkt op zijn klok aan de balk, schuift de grote wijzer vooruit.)

ROBERT : De afloop is weer kapot.

ELSA : (Zonder van haar werk op te kijken , verwijtend)

Ook goeiemorgen !

ROBERT : Hm ? O !

(Loopt traagjes naar het proscenium, keert met meer dan gewone zorg de witte stoel wat meer naar het publiek toe.)

Goeiemorgen. (Gaaf naar zijn stoel bij de tafel, blijft staan ter hoogte van Andrea, kijkt haar aan, schudt het hoofd als ze van hem wegkijkt en op haar onderlip bijt. Gaat zitten en bindt zich de handdoek onder de kin.)

't Is geen weer om een hond door te jagen.

ELSA : Ja jongen, dat van dat weer dat kennen we al, spoed u maar een beetje.

MIRIAM : (Op met ontbijt : gekookt eitje, koffie, boterham.)

Uit de weg, hier ben ik ermee.

ROBERT : (tot Miriam) Aha ! Ik ben eens kurieus.

(Neemt mes en kijkt of Miriam toekijkt. Onthoofdt met overdreven omslachtigheid het eitje, doopt treiterachtig traag zijn lepeltje in het ei, ondertussen Miriam nauwlettend in de gaten houdend, kijkt naar de inhoud van het lepeltje, gooit het plots neer.)
Maar enfin!! Hoe is dat nu in godsnaam toch mogelijk !!!

MIRIAM : Is 't te hard ? Is 't te hard ?

ROBERT : En dan steekt ge daar jarenlang uw geld in om dat een fatsoenlijke opvoeding te geven. Bij de nonnen nota bene ! En wat ziet ge dan ? Wat krijgt ge dan ?

ELSA : (gebogen, werkend) ...Verachttert...

ROBERT : Maar de laatste nieuw plaatjes van de Top 30 die kent ze van buiten !

MIRIAM : (Bang) Is 't te hard ?

ROBERT : Te hard ? Ge kunt er godverdomme iemand een oog mee uitgooien.

ELSA : (Sussend - vermanend) Verachttert...

MIRIAM : Maar va, ik kan hier niet alles in 't oog houden hé. De patatten, ons Andrea haar thee, ons moeder...

ROBERT : Niemand vraagt u alles tegelijk in 't oog te houden, Miriam.

Vraagt uw moeder dat ? Vraag ik dat ? Een ei koken, is dat nu zo

moeilijk, enfin ? Dat hebt ge toch geleerd bij de nonnen, een ei koken. En d'r zijn toch kookboeken !

MIRIAM : (Begint te grienen) Ik doe dat niet ekspres, va !

ROBERT : Dat zou d'r nog moeten bijkomen. En als 't nu de eerste keer was, Miriam. Maar gisteren was 't van 't zelfde. Wat moeten wij mee u gaan aanvangen, enfin. Hé ? Allee, stelt eens iets voor !

ELSA : (geïrriteerd) Verachttert, ge hebt honderd !

ROBERT : Voor zachtgekookt, hoelang moet ge 't dan in 't water laten liggen, hé ? Hoelang moet ge 't dan laten liggen ?

MIRIAM : Ik was juist ons Andrea haar thee aan 't klaarmaken.

ROBERT : Daar heb ik het niet over, Miriam. Ge moet niet over iets anders beginnen ! Een zachtgekookt ei...

ELSA : Verachttert, in godsnaam ! (Loep op het voorhoofd nu, keert haar rolstoel naar het drietal bij de tafel.)

Hoe wilt ge nu dat ik hier mijn werk doe ! Miriam, schrijf op dat ik gezuiverde naft moet vragen aan meneer Hermans.

ROBERT : (Graait de handdoek van zijn hals, gooit hem op de tafel.)

Dat is hier altijd hetzelfde ! En in zo'n kot moet een mens zijn gedachten bijeen houden !

ELSA : Zet nu maar een andere post op hé. (Wijst naar horloges op de werktafel) Over een uur komt meneer Hermans. Ik moet nog een veer vervangen, een as plaats. Dat krijg ik nooit op tijd gereed.

ROBERT : Da's allemaal bijzaak. Dààr. (Wijst naar bord met de tekening) Dààr zal het van afhangen.

ELSA : Ha zo, daar zal het van afhangen ? En wàt zal daar dan van afhangen ? Of ze u al dan niet een jaar eerder zot zullen verklaren ?

ROBERT : (gekwetst) Vervecken, gij zijt wel van de steenweg, maar gij kunt somtijds toch een wreed gemeen stuk zijn, gij. D'ailleurs, van hetgeen gij daar bijeen prutst daar eten we ons ook geen indigestie van, dat weet ge.

ELSA : (Lacht te luid en schamper) Nee, da's juist. Maar we eten er dan toch al vijf jaar van hé. Met of zonder indigesties ! (Intussen is Andrea beginnen beven. Met angstige ogen kijkt ze de zaal in. Uit haar neus stijgt een hoogtonig geneurie op dat wordt afgewisseld met een geprononceerd naar adem happen.)

MIRIAM : Moeder, ons Andrea...

ROBERT : Jaja, astant zijt ge, en dat zult ge wel altijd blijven. En steun, ja, dat weet ik, steun moet ik van u niet verwachten.

Maar ik zal het desnoods zonder steun doen. Ik heb niemand nodig...

ELSA : (Schamper) Hij heeft niemand nodig.

ROBERT : Nee, ik heb niemand nodig, verstaat ge ! Gij, jij zijt mij
allemaal een blok aan het been.

ELSA : Wij, een blok aan zijn been ! Gaan we 't daar nog eens over hebben,
Verachtert?? Wordt gij dat dan nooit beu ?

MIRIAM : Moeder, ons Andrea, ze krijgt het weer...

ROBERT : (tot Elsa) O, voor mijn part niet gelaten! Voor mijn part niet
gelaten !

ELSA : Of zijt ge weer bagare aan 't zoeken om te laat op uw werk te
kunnen komen. 't Is half negen !

ROBERT : (Kijkt op zijn horloge) Halfnegen ? Waarom heeft niemand mij
gezegd dat het al zo laat is ? (Veert op, trekt zijn jas aan die
over zijn stoel hangt.)

MIRIAM : Moeder, ons Andrea !!!

ELSA : Omdat we u vier keer geroepen hebben Verachtert, en omdat we toen
dachten : hij verbergt zich ekspres op 't schijthuis.

ROBERT : Ik ? Mij verbergen ? (onzeker) Waarom zou ik mij moeten ver-
bergen ?

MIRIAM : (schreeuwt) Ons Andrea !!!!

(Andrea is inmiddels opgestaan, ze staat naast de witte stoel en
maakt ongekoördineerde bewegingen, waarbij ze één vuist krachtig
gesloten houdt.)

ELSA : Nondedju, ze is weer weg !

ROBERT : (Gretig van de gelegenheid gebruik makend) Enfin, dat ook nog !

ELSA : Haar thee Miriam, spoed u, haar thee !

ANDREA : Oren ! (Slaat de handen tegen de oren) Ogen. (Handen voor de
ogen.) Neus. (Nijpt met beide handen haar neus dicht.) Mond.
(Slaat de handen voor de mond, probeert als het ware de aan haar
mond ontsnappende woorden tegen te houden, er wél op lettend dat
haar ene vuist gesloten blijft.)

ROBERT : (Wijst naar de witte stoel) Houd ze van de stoel weg.

ELSA : (Boos) Ja, 'k zal naar ginder lopen!!! Miriam, haar thee !!

ROBERT : Haar thee Miriam !

MIRIAM : (Slaat een hand voor de mond) Haar thee !! (Terwijl ze zich
naar de keuken spoedt) Die is zeker overgekookt !

ROBERT : Ziet ge 't. Een ei koken, thee zetten !! (Ogen ten hemel)
En in zo'n omgeving moet een mens denkwerk verrichten.

ELSA : Kop toe Verachttert ! Haar deken, waar is haar deken ?

ROBERT : (richting keuken) Miriam, haar deken, waar is haar deken ?

MIRIAM : (Off) Ik weet het niet. Boven denk ik !

ROBERT : Boven denkt ze.

ELSA : Dat kan niet. Die moet hier liggen. Zoeken, Verachttert, zoeken !
Doe nu in godsnaam voor één keer eens iets nuttigs !

ANDREA : Duiven...niet-duiven. (Handen voor de mond, maakt aanstalten om door de kamer te gaan dwalen.) Vliegen, niet-vliegen...

ROBERT : Ze heeft het over vliegen deze keer. (Schudt het hoofd.)

ELSA : Pak ze als ze langs uw kant komt hé.

ANDREA : Pakken, niet-pakken, wel-pakken, niet wel-pakken... (Begint nu door de kamer te dwalen.)

ELSA : Miriam, haar thee !!!

ROBERT : Godverdomme !!

ELSA : Haar deken, Verachttert, haar deken !

ROBERT : (Zoekt op de tafel en op de kast) Ik vind het niet, het ligt boven, zegt ons Miriam.

ELSA : Onder haar kussen misschien...!

ROBERT : (Loopt naar de ligzetel, licht het kussenop, vindt niets.)

ANDREA : Hier blijven, niet-hierblijven, wel niet-hierblijven, niet wel niet-hierblijven. (Maakt graaibewegingen, als wil ze rondzwevende fragmenten van zichzelf pakken en in haar mond duwen.)

ELSA : (Rijdt naar de tafel, zoekt en vindt een kleine, roze babydeken) Hier ! Gij hebt zeker prut in uw ogen, Verachttert ?

MIRIAM : (Op met kop thee) Hier is de thee.

ELSA : Zet maar neer, geef haar eerst haar deken. (Geeft de deken een Miriam die er Andrea mee achterna gaat zitten.)

MIRIAM : Andrea, hier ! Hier, Andrea, hier...

ROBERT : 't Is toch om kapot te vallen hé !

MIRIAM : (Heeft Andrea beetgepakt, worstelt met haar, duwt haar de deken in de hand. Andrea drukt hem onmiddellijk tegen haar wang.)
Kalm nu maar Andrea. Kalm maar. Nu langzaam asemen : een-twee-
een-twee-
een-twee, zo ja. (Leidt haar naar de ligstoel.)

ANDREA : (pruilend) Michel kan niet binnen. Michel kan niet binnen.
(Drukt duim in de mond, krult zich in foetus-houding.)

MIRIAM : We zullen hem een sleutel geven, kindje. (zucht) 'k Wou dat ik zo hard kon lopen als vader vroeger.

ROBERT : Stapelzot wordt een mens hier.

ELSA : Verachttert, ge verspeelt uw tijd. Maak dat ge naar uw werk zijt.

ROBERT : (Bij het bord met een krijtje spelend) En dan verlangen ze van een mens dat hij hier denkwerk verricht.

ELSA : (Rijdt naar haar werktafel) Nog een beetje en ik geef over !
Maak dat ge het huis uit komt, Verachttert ! Ge gaat uw bus missen !
 (tot Miriam) Geef haar de thee, Miriam.

MIRIAM : (Neemt de thee, gaat naast Andrea zitten, wil haar de thee doen drinken, maar stuit op verzet.) Allee, kom nu, Andrea: 't zal u goed doen.

ELSA : God... kloppen Miriam, kloppen !!

MIRIAM : (zucht, klopt met haar ring op de stoel) Toktok. Wie is daar ?
 't Is mama met de papfles.
 (Andrea glimlacht, drinkt de kop in één teug leeg, valt dan terug in de foetus-houding.)

ROBERT : (Laat zich op een stoel vallen) Ik voel me zo mottig als een hond, met al die bagaar. 'k Kan al evengoed terug in bed kruipen.

ELSA : (Vindt zijn uitlating verdacht) 't Is niet waar hé. (Loep op haar voorhoofd. Ze rijdt naar Robert toe.) Verachttert, zie in mijn ogen.

(Robert kijkt haar vluchtig aan en slaat dan de ogen neer)

ELSA : Zie in mijn ogen, Verachttert ! In mijn ogen !

ROBERT : (Probeert haar nog even te trotseren, blikt dan naar zijn handen, begint langzaam te knikken) Ja... 't is weer van 't zelfde.

ELSA : (kort) Miriam, ga naar de keuken.

MIRIAM : Wablieft ?

ELSA : (snel) Naar de keuken. Ga de groenten schoonmaken, het venster zemen of mayonaise maken, 't is mij allemaal om het even.

MIRIAM : Maar we eten vandaag...

ELSA : Naar-de-keuken ! Ik heb iets met uw vader te bespreken.

(Miriam spoedt zich naar de keuken, blijft even voor de goedkoop praktische klok staan en schuift de grote wijzer naar voren. Af.)

ELSA : (Neemt haar zakdoek, knijpt hem tot een balletje. Het is duidelijk dat dit gesprek haar pijn gaat doen, maar ze wil door de zure appel heen bijten) Verachttert, 't is aan u.

ROBERT : Wat valt er te zeggen ? Ze hebben mij weer eens buiten gesmeten.

ELSA : Ge hebt u weer laten buitensmijten, zeker. Wilt gij voor de aardigheid eens zien hoeveel huishoudgeld ik nog heb ?

(Neemt haar portemonnee uit haar schort, schudt hem leeg op tafel)

Voilà. En als dat op is, is 't koken gedaan ! En 't gaat slecht

met de horloges. Heel slecht. Ik geloof dat meneer Hermans mij nog juist aan het werk houdt, omdat, omdat...enfin...!

(Wijst naar zichzelf)

ROBERT : Ik kon er niet tegen, Elsa. Ik werd daar zot in dat museum. De hele dag voor een schilderij waar dat ik nog altijd niet van weet wat er op staat. En als ge uw gazet eens wilt lezen, moet ge dat op de W.C. doen. En uw sigarettetrook kunt ge de hele dag in uw kепie blazen want als de direktEUR het ziet, is 't prijs.

ELSA : 't Vervelende met u is dat gij eigenlijk overal zot wordt, Verachtert. Zaalwachter in een museum. Is er nu nog iets gemakkelijkers ?

ROBERT : Braque, heette hij.

ELSA : Wie ?

ROBERT : Die schilder van 't schilderij waar dat ik moest bij zitten. Braque...

ELSA : Een maand geleden in de King Creole. Daar zoudt ge ook schatten gaan verdienen. Mercie meneer Hermans. En ge zult zien Elsa, één maand werken, en we zijn binnen voor een half jaar.

ROBERT : Daar was te veel lawaai. En al die Turken en die Italianen. Daar heb ik bij de Metallo ook nooit mee om gekund.

ELSA : 't Is toch niet voor Turken of Italianen dat ge niet meer bij de Metallo werkt, hé ?

ROBERT : (In het nauw gedreven) Ik ben geen mens om garçon te spelen. Staan wachten op drinkgeld. 'k Val nog liever kapot. En als ge 't niet doet, dan valt ge kapot. Van de honger.

ELSA : Van de dorst zeker. En de maand daarvoor was 't in de Priba. Daar kondt ge 't neonlicht niet verdragen. En de droge lucht van de chauffage pakte op uw asem.

ROBERT : Hewel ja. Is dat nu zo kurieus ? Da's een soort allergie...

ELSA : (Lacht schamper) Allergie, allergie, weet ge wat daarvan is: een allergie voor werk, dat hebt gij. (Pauze) Hoe lang gaat dat in godsnaam nog duren met u ? Kijk naar mij. Ik zit in een rolstoel. Al vijf jaar. Soms zou ik mij heel sjiek willen opkleden en naar een dancing gaan of naar een deftig baankafee met een jazz of een orgel. Maar ik kan niet. Ik zit in deze verdomde stoel. Ik moet mij wel schikken. En ik schik mij ook.

ROBERT : Ik ben er met mijn gedachten niet bij, Elsa. Ik denk mij onnozēl op dat daar. Ik wil ze bij de Metallo eens laten zien wat een Verachtert waard is. Hém daar, (wijst met kin naar de witte stoel) hém hebben ze daar in de gieterij kapot gekoejoneerd.

Dat kan ik zo niet laten...

ELSA : Nee, wat ze hém aangedaan hebben, dat kunt gij zo niet laten, maar wat gij ons aandoet...? En tussen haakjes, 't was geen gemakkelijke mens ook niet hé, uw vader.

ROBERT : Ik weet het wel. Gij hebt hem nooit kunnen verdragen, gij.

ELSA : (Haalt haar schouders op) Bah...

ROBERT : Ik weet het wel, ik weet het wel...

ELSA : 't Was een hartvreter en een betweter. Gij hadt u door hem niet mogen laten bepraten. Gij hadt bij de IJzeren Weg moeten gaan in plaats van naar de Metallo.

ROBERT : De IJzeren Weg. Ziet ge me daar al staan met zo'n fluitje in mijn kweek ?

ELSA : Onze pa had het allemaal geregeld met meneer Devroey van 't ministerie. 't Heeft hem d'ailleurs nog geld gekost ook. Die schone uit Greenwich bij de IJzeren Weg, en gij hier bij mij in de winkel, zei hij.

ROBERT : Uwe pa...hardop scheten laten dat heel de klandisie de neus dichtkneep, of boeren laten dat de pendule ervan stilviel, ja...

ELSA : Onze pa heeft al zijn leven last gehad met zijn darmen, daar kon hij niets aan doen, de mens, daar moet ge niet mee lachen. (Robert imiteert een wind en een boer, schudt het hoofd.)

ELSA : Jaja. Maar wat hebben we nu ? Gij zonder werk. Ik in een rolstoel. En de winkel is helemaal naar de knoppen. Heel de erfenis is naar de doktoers gegaan. (Pauze) Ge moet gaan werken, Verachttert. Anders gaat het zover komen dat wij u moeten buitensmijten of dat wij eruit trekken en u hier alleen achterlaten omdat we u niet meer kunnen onderhouden.

ROBERT : Geef mij wat tijd Elsa. Een van dees dagen vind ik een oplossing. Als het hier maar wat rustiger was. Dat getik hier de hele dag, en zij daar. (wijst op Andrea) Ik word er zot van...

ELSA : Heb ik het niet gezegd ? Hij wordt weer zot.

ROBERT : Als ons Miriam eens werk zocht tot ik daar mee klaar ben.

ELSA : Ons Miriam kan hier niet gemist worden, dat weet ge. Dat kind werkt hier voor drie. En ons Andrea is de laatste dagen weer zo lastig, omdat ze met d'r veranderingen zit. Dan is 't dubbel zo erg, dat weet ge.

ROBERT : Ik heb tijd nodig, Elsa, ik heb tijd nodig. Ik moet dàt daar eerst oplossen. Ik sta voor een muur en ik moet erover. Nadien wil ik zelfs in de mijn gaan werken als 't moet.

ELSA : Word wakker Verachtert. Er is geen tijd voor spelletjes. (Steekt haar handen vooruit) Bezie dat, Verachtert, bezie dat. (Handen beven) Weet ge wat dat betekent ? Daar moet ge nu eens een horloge van vijf en een half of zes lijnen mee repareren zie. Daar moet ge eens een incabloc mee uiteen nemen zie. Dan kunt ge uw lach niet inhouden !

ROBERT : Ga weg Vervecken, ga weg.

ELSA : Wat krijgt gij nu ?

ROBERT : Ga weg, want ik ga bléren gelijk een klein kind.

ELSA : Allee, alee. Voor zo'n grote vent als gij.

(Even lijkt het erop alsof hij inderdaad gaat huilen, dan vermant hij zich en stapt resoluút naar het bord, neemt een krijtje, en bestudeert de tekening even.)

ROBERT : Nondedju hé. 'k Ben zeker dat het zo simpel is als het ei van Columbus. Maar ge moet er kunnen opkomen hé.

ELSA : Waarom probeert ge 't niet met vuurvaste klei, gelijk uw vader ?

ROBERT : Dat trekt op niets.

ELSA : Ingenieur Daems vond het toch een goed gedacht.

ROBERT : Ja, in 't begin wel. Maar nadien heeft hij alle moeite van de wereld gedaan opdat het niet geprobeerd zou worden.

ELSA : Hewel, dat heb ik nu nooit verstaan zie. Als 't dan toch een goed gedacht was...

ROBERT : Hij was de ingenieur, Elsa. Wat zou Dumont gezegd hebben ? Ze zijn er al jaren naar aan 't zoeken, vijf ingenieurs ! En dan komt er zo'n sukkelaar van een werkmán met de oplossing. "Mais enfin, Daems, ce petit ouvrier, Verachtert, il a trouvé la solution. Et vous, qu'est-ce que vous avez déjà fait à ce sujet ? Vous êtes payé pour faire quoi ici ?"

ELSA : Hij had niet naar die fabrieken in het buitenland mogen schrijven.

ROBERT : Wat zoudt gij gedaan hebben ? Als ge denkt dat ge iets goeds hebt uitgevonden, maar ze werken u tegen ?

ELSA : Ze hebben hem daar ferm voor uitgelachen.

ROBERT : Da's niet waar Vervecken, dat liegt ge. Twee hebben er geantwoord dat ze niet geïnteresseerd waren. Dat fabriek uit Canada heeft geprobeerd hem de pieren uit de neus te halen. En die smeerlappen uit Engeland hebben naar de Metallo geschreven : "Mijne Heren, daar is daar één van uw werkmánnekens fabrieksgeheimen aan 't versjacheren." En toen barstte de bom.

ELSA : En de oven !

ROBERT : Ja, en de oven. Veertien dagen voor dat hij zijn gouden horloge zou krijgen. Maar ge moogt gerust zijn. Op een dag stap ik met mijn plan onder de arm naar Dumont toe. En zijt maar gerust, dan kom ik met die gouden horloge terug.

ELSA : (Wanhopig) En hoe lang zal dat nog duren ? Daarbij, voor een horloge meer of minder, daar moet ge 't hier niet voor doen, hé jongen.

ROBERT : Ge verstaat het niet. Maar één van dees dagen, Elsa, één van dees dagen. (Naar het proscenium) "Monsieur Dumont", zal ik zeggen, of gewoon : "Dumont, ecoute mon vieux, je suis en possession d'un plan pour l'amélioration générale de la fonderie des wire-bars. Note bien que ça va te couter une somme raisonnable, et que je ne me séparerai jamais de mon plan, si tu ne me donne pas l'horloge à laquelle mon pere avait encore droit. Est-ce claire ?

ELSA : Très claire, Verachtert, très claire. (boos) En dan gaat ge daar wat beleven zie jongen. Dan nemen ze daar allemaal hun zakdoek en vegen de tranen uit hun ogen van het lachen. Monsieur Dumont is twee jaar geleden gestorven ! Uitgeschoven over de beursberichten en met zijn bol tegen de prikklok geknotst. En ingenieur Daems is verleden jaar helemaal opgekankerd.

ROBERT : Monsieur Dumont en ingenieur Daems zullen er altijd zijn, Elsa..

ELSA : En Frans spreken ze bij de Metallo alleen nog op 't W.C., als 't niet goed gaat. Gij moet eens een goede wekker kopen, Verachtert ! Eentje die heel hard en heel lang rinkelt. (Terwijl ze driftig naar de keuken rijdt) Miriam, schrijf op, een goede wekker voor uw vader !

ROBERT : (Naar de tafel, drinkt van zijn koffie, kijkt naar Andrea)
En hoe is 't met u ? Al wat beter ?

ANDREA : De bomen staan stil.

ROBERT : Dat vraag ik niet kindje, dat vraag ik niet. Hoe is 't met u ? vraag ik. Hoe is 't met u ?

ANDREA : Te weinig zon.

ROBERT : Dat vraag ik niet kindje. Nu zijt ge nog doof geworden op de koop toe zeker ? (Krachtiger) Hoe is 't met u ?

ANDREA : (Bang) Hoe is 't met u ?

ROBERT : Met mij is 't rottig, dat hebt ge daarjuist wel gehoord. Maar met u, hoe is 't met u ?

ANDREA : Maar met u, hoe is 't met u ?

ROBERT : Geef antwoord, Andrea !

ANDREA : Geef antwoord, Andrea !

ROBERT : Gij zijt weer met mijn voeten aan 't spelen hé ?

ANDREA : (angstiger) Gij zijt weer met mijn voeten aan 't spelen hé ?

ROBERT : Hoe is 't met u Andrea ?

ANDREA : (Steeds angstiger) Hoe is 't met u, Andrea ?

ROBERT : (Geeft het op) Ach, godverdomme. (Voor zich uit) 't Zal wel beteren, zei Van Dörmael, 't zal wel beteren. Ze moet nog wennen aan de omgeving hier. In Greenwich konden we toch niet langer blijven wonen, Andrea. Twee maanden voorwaardelijk en buitengesmeten op de Metallo. 't Is natuurlijk spijtig van Michel, uw vrijer. Maar wat wilt ge dat ik daar aan doe ?

ANDREA : ...wat wilt ge dat ik daar aan doe ?

ROBERT : (wat dromerig) Ja, 'k weet het, 'k had gedronken, maar die fameuze Daems stond me daar aan de tapkast met zo'n heimelijke smoel aan te gapen hé. Zie, ik zou willen dat ik u dat kon uitleggen. Dat gezicht van Daems...Zo van : daar-hebt-ge'r-weer-eentje-van-Verachttert-met-een-of-ander-goed-gedacht. Maar 'k had die pint niet mogen kapotslagen. Dat heeft de juge mij heel kwalijk genomen. Wat waart ge daar mee van plan, Verachttert ? vroeg hij. Niets, meneer de juge, zeg ik. Niets. Want 'k had er al direkt spijt van. Maar 'k had mijn vader dat eens zien doen, toen dat ik nog koers liep en de aankomstrechtters zegden, 't is ex aequo, terwijl ieder-een gezien had dat ik de eerste was. Maar dat ik hem tussen de flipper en juke-box geklopt heb, daar heb ik nondedju nog geen moment spijt van gehad !

ANDREA : ...nog geen moment spijt van gehad.

ROBERT : 'KkMoest iets doen Andrea. Als ge Verachttert heet, en ze nijpen uw bloedeigen vader dood voor uw ogen, dan kunt ge niet op een stoel blijven zitten, dan moet ge, verstaat ge, dan moet ge iets doen. (Begrijpt plots dat hij weer is afgedwaald) Hoe is 't met u Andrea ?

ANDREA : Hoe is 't met u, Andrea ?

ROBERT : (face publiek) En zo zit een mens hier de hele dag tegen de muur te klappen, slappe koffie te drinken en hardgekookte eieren te eten. (Tot het bord) En gij, stom onnozel bord, waarom helpt ge niet ? De hele nacht hebt ge kans gehad om over die lepel na te denken.

ELSA : (Op, rijdt naar werktafel) Verachtert, uit mijn ogen. Meneer Hermans gaat komen. En als hij ziet dat gij weer niet gaan werken zijt, dan is 't met de horloges misschien ook gedaan. Ga ons Miriam wat helpen in de keuken. De Metallo zal niet failliet gaan omdat ze nog een dag langer wire-bars met hoge kanten moeten fabriceren. En zeg tegen ons Miriam dat ze opschrijft : maandverbanden voor ons Andrea, d'r zijn er geen meer. En spoed u een beetje !!!

(Neemt een horloge en begint er aan te werken.)

